

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
OBIEKTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ
LUBUSKIEGO PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO
ZA 2016 ROK**

Gorzów Wielkopolski

marzec 2017 rok

Spis treści

I. Nadzorowane obiekty.....	3
II. Placówki nauczania i wychowania	3
1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.....	3
2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych	7
III. Podmioty wykonujące działalność leczniczą	7
Podsumowanie	9

I. Nadzorowane obiekty.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (jedn. tekst Dz. U. z 2015r. poz. 1412 z późn. zm.) sprawuje nadzór nad podmiotami, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Na terenie powiatu słuwickiego nadzorem sanitarnym objęte są:

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o.	ul. Nadodrzańska 6 69-100 Słubice
2.	Zespół Szkół Ekonomicznych	ul. Rzepińska 8 69-220 Ośno Lubuskie
	Internat Zespołu Szkół Ekonomicznych	ul. Rzepińska 8 69-220 Ośno Lubuskie
3.	Zespół Szkół Technicznych	Al. Niepodległości 13 69-100 Słubice
	Warsztaty Szkolne Zespołu Szkół Technicznych	ul. Paderewskiego 23 69-100 Słubice
	Internat Zespołu Szkół Technicznych	ul. Sienkiewicza 28 69-100 Słubice
4.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych	Al. Niepodległości 23 69-100 Słubice
5.	Zespół Szkół Licealnych	ul. Boh. Warszawy 8 69-100 Słubice
6.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasza Chata”	ul. Lwowska 7 69-108 Cybinka
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	ul. Niepodległości 23 69-100 Słubice
8.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Sienkiewicza 28 69-100 Słubice

II. Placówki nauczania i wychowania.

1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2016 roku przeprowadzono **7 bieżących kontroli sanitarnych** (Zespół Szkół Licealnych w Słubicach, Zespół Szkół Technicznych w Słubicach, Internat Zespołu Szkół Technicznych w Słubicach, Internat Zespołu Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasza Chata” w Cybinie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach) oraz **1 kontrolę interwencyjną** w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach.

Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz ocena warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomia stanowiska pracy ucznia, możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, higiena pracy umysłowej).

Szkoły.

▪ **Zespół Szkół Technicznych, Al. Niepodległości 13, 69-100 Słubice.**

Bieżąca czystość i porządek na terenie szkoły w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Meble edukacyjne były w dobrym stanie technicznym, 90% mebli posiadało stosowne certyfikaty. W szkole zapewniono uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. Szkoła posiada salę gimnastyczną wraz z zapleczem sanitarnym. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć wychowania fizycznego posiadał odpowiednie atesty i certyfikaty (70%).

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie w budynku internatu (6 godzin tygodniowo).

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-higienicznego ścian w dwóch salach lekcyjnych (zacieki i zawilgocenia z łuszczącą się farbą), w szatni przy sali gimnastycznej oraz w korytarzu komunikacyjnym na parterze budynku szkoły (ubytki tynku i farby). Natomiast w budynku, w którym mieszczą się Warsztaty Szkolne stwierdzono łuszczącą się farbę na ścianie w sali lekcyjnej oraz ubytki w podłodze. W związku z ww. nieprawidłowości LPWIS w Gorzowie Wlkp. decyzję administracyjną zobowiązał Powiat Słubicki do ich usunięcia. Dyrektor szkoły pisemnie poinformował o wykonaniu wszystkich obowiązków z decyzji.

▪ **Zespół Szkół Licealnych, ul. Bohaterów Warszawy 3, 69-100 Słubice.**

Z związku z decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. całkowicie wyłączono z użytkowania blok sportowy z uwagi na zły stan sanitarno-higieniczny, a zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w Hali Sportowej należącej do Słubickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Słubicach.

Przeprowadzono kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Kontrola wykazała m.in. brak szatni urządzonej w oddzielnych lub wydzielonych pomieszczeniach dla pracowników gospodarczych oraz woźnego-konserwatora.

W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia ww. nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami

kontroli.

Podczas kontroli wydano również zalecenia:

- przeanalizowania i uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na czynniki chemiczne i biologiczne,
- udostępnienia pracownikom obsługi instrukcji obsługi użytkowanych maszyn i innych urządzeń technicznych,
- zapoznania pracowników z kartami charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- zapewnienia środków ochrony indywidualnej oznakowanych znakiem CE.

Placówki z pobytem całodobowym.

▪ Internat Zespołu Szkół Technicznych, ul. Sienkiewicza 28, 69-100 Słubice.

Pomieszczenia placówki w dniu kontroli utrzymane były w czystości i porządku. Zaplecze sanitarne znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Wychowankom zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wychowankowie mają do dyspozycji 47 pokoi mieszkalnych dwu i trzyosobowych oraz świetlicę. Wychowankowie mogą korzystać także z 4 aneksów kuchennych, świetlicy i pokój do nauki. Stan techniczny wyposażenia i mebli był dobry.

Jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej placówki zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

▪ Internat Zespołu Szkół Ekonomicznych, ul. Rzepińska 8, 69-220 Ośno Lubuskie.

Ogólny stan sanitarno-higieniczny placówki oraz bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Wychowankowie mają zapewnione 2, 3 i 4 - osobowe pokoje mieszkalne wraz z łazienkami oraz świetlicę. Wszystkie pomieszczenia utrzymane były w dobrym stanie technicznym. Wychowankom zapewniono środki higieny osobistej oraz stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wyposażenie pokoi było we właściwym stanie technicznym.

Jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej placówki zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

▪ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasza Chata”, ul. Lwowska 7, 69-108 Cybinka.

Budynek dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada windę oraz odpowiednio przystosowane pomieszczenie sanitarne. Bieżący stan sanitarny placówki w dniu kontroli nie budził zastrzeżeń. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnych wychowankom zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Do dyspozycji wychowanków przeznaczono cztery odrębne mieszkania, w których znajdują się pokoje mieszkalne (2, 4, 5 - osobowe), pokoje wypoczynkowe wraz z aneksami

kuchennymi, pomieszczenia sanitarne oraz pomieszczenia przeznaczone na pralnię. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne użytkowanie. Wszyscy wychowankowie przebywający w placówce objęci są opieką lekarza rodzinnego.

▪ **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Niepodległości 23, 69-100 Słubice.**

Budynek dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczniowie mogą korzystać z windy, podjazdu oraz odpowiednio przystosowanych pomieszczeń sanitarnych. W 2016 roku placówkę skontrolowano dwukrotnie.

Bieżąca kontrola sanitarna wykonana w pierwszym półroczu 2016r. nie wykazała nieprawidłowości. Pomieszczenia utrzymane były w należyтым stanie higienicznym i technicznym. W pomieszczeniach sanitarnych wychowankom zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie i meble były w dobrym stanie technicznym, meble edukacyjne posiadały odpowiednie certyfikaty. Dzieciom uczęszczającym do oddziałów przedszkolnych zapewniono właściwe warunki pobytu.

Placówka posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę łącznie 34 godziny tygodniowo.

W listopadzie 2016r. przeprowadzono w placówce kontrolę interwencyjną w związku ze zgłoszeniem dotyczącym niewłaściwych warunków pobytu dzieci i młodzieży w związku z wystąpieniem awarii instalacji wody ciepłej i zalaniem wszystkich kondygnacji obiektu. Podczas kontroli stwierdzono, że w wyniku awarii (pęknięcie rury instalacji wody ciepłej na II piętrze w pomieszczeniu pralni nr PII/35) zalane zostały wszystkie kondygnacje ww. placówki, w tym niżej wymienione pomieszczenia:

- na parterze: sale lekcyjne nr P/3, P/4, P/5, P/12 i pomieszczenia sanitarne P/10 i P/11,
- na I piętrze: sale lekcyjne nr I/3, I/4 i I/5, pomieszczenia sanitarne I/9, I/10 oraz przebieralnia dziewcząt I/12,
- na II piętrze: pokoje mieszkalne II/5, II/7, pokój wychowawców II/6 oraz pomieszczenie pralni II/35.

We wszystkich zalanych ciągach komunikacyjnych i przyległych do nich pomieszczeniach stwierdzono znaczne ubytki tynku i farby oraz zacieki, zawilgocenia z ciemnym nalotem. Po awarii podjęto natychmiastowe działania polegające między innymi na osuszaniu i wietrzeniu zalanych pomieszczeń. Wszystkie zalane pomieszczenia zostały wyłączone z użytkowania. Częściowo z użytkowania wyłączono również ciągi komunikacyjne sąsiadujące z tymi pomieszczeniami. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówki, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do ich usunięcia. O wynikach kontroli powiadomiono organ prowadzący placówkę, tj. Powiat Słubicki. Organ prowadzący podjął działania zmierzające do przeprowadzenia remontu w obiekcie. Ocena stanu

sanitarnego placówki będzie przedmiotem następnej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.

- **Stołówka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach, ul. Niepodległości 23, 69-100 Słubice.**

W Ośrodku funkcjonują 3 grupy przedszkolne, do których uczęszcza łącznie 12 dzieci w wieku od 3 do 10 lat. Dzieci przebywają w placówce w godzinach od 8.00 do 13.30. Od roku szkolnego 2016/2017, w porozumieniu z rodzicami dzieci uczęszczających do przedszkola ustalono, iż dzieci nie będą korzystały z posiłków obiadowych, które w latach ubiegłych dowożone były przez firmę cateringową. Rodzice sami zaopatrują dzieci w II śniadanie (np. kanapki, serek, owoc, napój itp.), które spożywane są w salach poszczególnych grup.

Pomieszczenie kuchenne obecnie wykorzystywane jest do zajęć praktycznych, w których wychowankowie przygotowani są do zawodu. Na wyposażeniu znajdują się niezbędne urządzenia i sprzęt kuchenny. Pomieszczenie i jego wyposażenie było w dobrym stanie techniczny.

- **Stołówka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince, ul. Lwowska 7, 69-108 Cybinka.**

Obiekt funkcjonuje jako całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza. W obiekcie znajdują się trzy mieszkania typu „rodzinkowego”. W dniu kontroli w placówce przebywało 28 wychowanków w wieku 6-18 lat. W każdym mieszkaniu wydzielono aneks kuchenny, w którym przygotowywane są i spożywane posiłki. Śniadania, II śniadania i obiady przyrządzane są przez kucharkę, natomiast podwieczorki i kolacje przez wychowanków wraz z opiekunami. Również w weekendy oraz w czasie wolnym od nauki wychowawcy przygotowują posiłki obiadowe razem z podopiecznymi. Stan sanitarno-techniczny aneksów kuchennych oraz bieżąca czystość w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Podczas kontroli dokonano oceny jadalospisów, które pod względem urozmaicenia i doboru produktów spożywczych nie budziły zastrzeżeń. Jednak nadal stwierdzono niewielki udział ryb w diecie.

III. Podmioty wykonujące działalność leczniczą.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o., ul. Nadodrzańska 6, 69-100 Słubice.**

W 2016r. w zakresie epidemiologii kontrolą objęto oddziały szpitalne, poradnie i pracownie przyszpitalne oraz poradnie zamiejscowe szpitala. W placówce przeprowadzono m.in.:

- 2 kontrole interwencyjne: pierwsza z nich dotyczyła wystąpienia choroby zakaźnej

w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Podczas kontroli wydano doraźne zalecenia, aby o powyższych przypadkach powiadamiać państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Druga interwencja dotyczyła czasowego połączenia Oddziału Chirurgii Ogólnej i Oddziału Urazowo-Ortopedycznego – w dniu kontroli oba oddziały funkcjonowały osobno;

- 1 kontrolę w zakresie szczepień ochronnych - bez uwag;
- 3 kontrole przeprowadzono na wniosek strony w celu wydania opinii, niezbędnej do dokonania wpisu w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Lubuskiego;
- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie zaleceń – zalecenie wykonano;
- 1 kontrolę kompleksową.

W trakcie kontroli kompleksowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w Oddziale Ginekologiczno-Położniczo-Noworodkowym brak pokrycia powierzchni materacy w salach łóżkowych;
- w Bloku Operacyjnym niewłaściwy sposób mycia narzędzi chirurgicznych stosowanych przy zabiegach (myte ręcznie);
- w Oddziale Chirurgii Ogólnej w salach łóżkowych zły stan techniczny stolarki drzwiowej oraz podłogi, a także grzejników w gabinetach zabiegowych.

Wydano decyzję merytoryczną oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. Ponadto wydano doraźne zalecenia dotyczące zwiększenia nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi oraz egzekwowania od firmy zajmującej się wywozem odpadów dostarczania dokumentów potwierdzającego unieszkodliwienie odpadów.

Podczas kontroli kompleksowej **w zakresie higieny komunalnej** nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia Szpitala w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest wodociąg publiczny, który znajduje się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słubicach. Szpital nie posiada rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę (jego zapewnienie ujęte zostało w programie dostosowawczym). Jakość ciepłej wody zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Usługi w zakresie prania bielizny szpitalnej świadczone są przez firmę zewnętrzną. Odbieranie i dostarczanie bielizny odbywa się z zachowaniem stałości i ciągłości usług. W zakresie postępowania z odpadami komunalnymi nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2016r. **z zakresu higieny pracy** przeprowadzono dwie kontrole:

- kontrolę sprawdzającą - która potwierdziła wykonanie obowiązków ujętych w decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. z 2015r. oraz zaleceń pokontrolnych;
- kontrolę kompleksową w Oddziale Pediatrycznym, Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Pracowni Diagnostyki Obrazowej i Sterylizatorni w zakresie oceny realizacji ogólnych wymogów bhp (badań lekarskich, badań i pomiarów czynników

szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, środków ochrony indywidualnej, oceny ryzyka zawodowego) oraz oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy czynników biologicznych, rakotwórczych, chemicznych oraz biobójczych. Podczas kontroli zalecono, aby w pomieszczeniach szatni Pracowni Diagnostyki Obrazowej, zapewnić dwie szafy pojedyncze lub jedną szafę podwójną z podziałem na odzież wierzchnią i roboczą dla każdego pracownika korzystającego z szatni.

W placówce przeprowadzono również kontrolę kompleksową **w zakresie higieny żywności**. Żywieniem pacjentów szpitala zajmuje się zewnętrzna firma cateringowa, która przygotowuje i dostarcza posiłki do szpitala własnym środkiem transportu. Producent posiłków i środek transportu spełniają wymagania prawa żywnościowego, co potwierdził PPIS w Słubicach w decyzjach zatwierdzających. Posiłki przewożone są w naczyniach transportowych tzw. termoboxach z tworzywa sztucznego, wewnątrz których umieszczone są naczynia bemarowe ze stali nierdzewnej oraz w termosach, stanowiących własność firmy cateringowej. Posiłki odbierane są przez wyznaczony personel (pielęgniarki, salowe). Rozdział posiłków na naczynia stołowe wielokrotnego użytku odbywa się przy salach chorych. Dystrybucja posiłków w oddziałach nie budziła zastrzeżeń. W szpitalu funkcjonuje 5 kuchенок oddziałowych, wykorzystywane są one do odgrzania posiłku, zaparzenia herbaty itp. Wydzielono w nich osobne urządzenia chłodnicze przeznaczone na żywność pacjentów. Naczynia stołowe oraz sztucce myte są w kuchenkach oddziałowych w zmywarkach typu domowego. Naczynia transportowe (termosy) oraz naczynia bemarowe są również wstępnie myte i dezynfekowane i przekazywane do firmy cateringowej w celu przeprowadzenia właściwego procesu mycia i dezynfekcji. Czyste naczynia stołowe i sztucce oraz inne przybory kuchenne przechowywane są w wydzielonych i zamykanych szafkach kuchennych. Wózki do transportu posiłków są myte i dezynfekowane w wydzielonej myjni w części piwnicznej. W trakcie kontroli dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów. Oceniony jadłospis dekadowy budził zastrzeżenia z uwagi na:

- niewielką podaż warzyw i owoców do śniadań i kolacji,
- częste stosowanie produktów niezalecanych z racji wysokiej zawartości tłuszczu, a małej zawartości pełnowartościowego białka zwierzęcego,
- niewielki udział ryb w diecie.

W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. zalecił przeanalizowanie sporządzanych jadłospisów pod kątem stwierdzonych błędów i wyeliminowanie ich w przyszłości. Należy zauważyć, że niewielka podaż surowych warzyw do posiłków oraz praktycznie zerowa podaż owoców były przedmiotem zalecenia LPWIS w 2015r., lecz szpital nie dostosował się do zaleceń w tym zakresie.

Podsumowanie:

1. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami w **Zespole Szkół**

Technicznych w Słubicach, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do ich usunięcia. Nieprawidłowości zostały usunięte.

2. W 2016r. w **Zespole Szkół Licealnych w Słubicach** stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – wydano decyzję.
3. Budynek **Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słubicach** po zalaniu w wyniku awarii znajduje się w złym stanie sanitarno-higieniczny i techniczny i wymaga podjęcia natychmiastowych działań w celu zapewnienia wychowankom bezpiecznych warunków pobytu. Ocena stanu sanitarnego będzie przedmiotem następnej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
4. Kontrola kompleksowa w **Niepubliczny Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy” w Słubicach** wykazała nieprawidłowości w zakresie epidemiologii, wydano decyzję merytoryczną oraz decyzję płatniczą.
5. W efekcie dokonanej oceny jadłospisów po raz kolejny stwierdzono błędy dotyczące jakości żywienia pacjentów w **Niepubliczny Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy” w Słubicach**.